

Ζαν Ανούιγ,

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

τραγωδία

Μετάφραση στα ελληνικά:

Χάρης Ταμπάκης

Κάλυμνος, 2003

Όσο μιλούσε ο Πρόλογος, τα πρόσωπα εξέρχονταν ένα προς ένα. Ο Πρόλογος επίσης εξαφανίζεται.

Ο φωτισμός της σκηνής αλλάζει. Τώρα είναι μια γκρίζα και χλωμή αυγή σ' ένα σπίτι που κοιμάται.

Η Αντιγόνη μισανοίγει την πόρτα και εισέρχεται από την εξοχή ακροπατώντας στα γυμνά της πόδια, με τα παπούτσια της στο χέρι. Στέκεται για μια στιγμή κοκκαλωμένη κι αφουγκράζεται. Η παραμάνα ανασηκώνεται.

ΒΑΓΙΑ

Πούθ' έρχεσαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από περίπατο, βάγια μου. Ήτανε τόσο όμορφα. Όλα ήταν γκρίζα. Τώρα όμως, δεν μπορείς να φανταστείς, όλα είναι κιόλας ρόδινα, κίτρινα, πράσινα. Γινήκανε μια ζωγραφιά. Πρέπει να σηκωθείς νωρίτερα, βάγια μου, για ν' αντικρύσεις τον κόσμο δίχως χρώματα.

Πάει να περάσει.

ΒΑΓΙΑ

Έγνοια σου, κι εγώ σηκώνομαι μες στ' άγρια μεσάνυχτα, και πάγω στην κάμαρή σου για να ιδω μη ξεσκεπάστηκες στον ύπνο σου, και του λόγου σου είσ' άφαντη από την κλίνη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο κήπος μας κοιμότανε ακόμα... Τόνε ξάφνιασα, βάγια μου! Τον εθώρησα δίχως να προφυλάγεται. Είν' όμορφος ένας κήπος που δε σκέφτεται ακόμη τους ανθρώπους.

ΒΑΓΙΑ

Ξεπόρτισες. Πήγα ως την εξώπορτα, την άφησες μισόκλειστη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Στους αγρούς τα πάντα ήταν μουσκεμένα και πρόσμεναν. Τα πάντα πρόσμεναν. Έκανα θόρυβο απερίγραπτο ολομόναχη στο δρόμο και με πείραζε να ξέρω ότι δεν πρόσμεναν εμένα. Έβγαλα τότες τα σαντάλια μου και γλίστρησα στην εξοχή δίχως εκείνη να με νιώσει...

ΒΑΓΙΑ

Πρέπει να σου πλύνω τα πόδια πριν σε ξαναβάλω για ύπνο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δε θα ξαναπλαγιάσω τούτο το πρωί.

ΒΑΓΙΑ

Στις τέσσερις τα χαράματα! Κι ούτε τέσσερις ακόμη δεν ήταν... Σηκώνομαι να ιδώ μην είναι ξέσκεπη, και βρίσκω την κλίνη της παγωμένη κι έρμη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Λες άμα σηκωνόμαστε έτσι κάθε πουρνό, θα 'ναι όλα τα πρωινά το ίδιο όμορφα, βάγια μου; ...και να 'μαι εγώ η πρώτη κοπέλα που ξεχαράζει;

ΒΑΓΙΑ

Νύχτα! Στα εφτά μεσάνυχτα! Και θες να με κάνεις να πιστέψω πως βγήκες για περίπατο, παλιοψεύτρα! Πούθ' έρχεσαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αλήθεια, ήταν ακόμα νύχτα... Και δεν υπήρχα παρά μονάχα εγώ μέσα στην εξοχή να σκέφτομαι πως ήρθε το πρωί. Δεν είναι καταπληκτικό, βάγια μου; Σήμερα ήμουν η πρώτη που πίστεψε στην καινούργια μέρα!

ΒΑΓΙΑ

Κάμε την αγγελόκρουστη! Κάμε τη! Το ξέρω το τροπάριο. Ήμουν κι ελόγου μου κοράσι πριν από σε. Και δεν ήμουνε δα βολική, μα όχι και τόσο ξεροκέφαλη όπως ελόγου σου. Λέγε, παλιοθήλυκο, πούθε έρχεσαι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *έξαφνα σοβαρεύει.*

Όχι. Όχι παλιοθήλυκο.

ΒΑΓΙΑ

Είχες κρυφό ραντεβουδάκι, ε; Αρνήσου το, σα θες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *απαλά.*

Ναι. Είχα ραντεβουδάκι.

ΒΑΓΙΑ

Ίι! Όστ' έχεις αγαπητικό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, βάγια, ναι, τον κακόμοιρο... Έχω αγαπητικό.

ΒΑΓΙΑ, *ξεσπά.*

Πω πω! Να ομορφιές! Να νοικοκυρέματα! Του λόγου σου, μια κόρη βασιλέα!... Βασανίσου, βασανίσου να τις αναστήσεις! Όλες τους ίδιες είναι. Κι όμως εσύ δεν ήσουνα σαν κάτι άλλες, να 'σαι συνέχεια μπρος στο γυαλί, να φοράς στα χείλια κοκκινάδι και να 'σαι όλο καμώματα.

Πόσες φορές θα 'πα από μέσα μου: «Παναγιά μου, ετούτη η μικρή δεν έχει φέριμο από κοπέλα. Όλο το ίδιο φόρεμα κι όλο αναμαλλιασμένη... Τ' αγόρια μάτια δε θα 'χουνε παρά για την Ισμήνη με τα κοτσίδα και τα κορδελλάκια της, και τούτη θα μου την αφήσουνε αμανάτι». Και να τώρα, βλέπεις; Ίδια η αδερφή σου φάνηκες, και τρισχειρότερη ακόμη, θεατρίνα! Ποιος είναι; Κανάς αλήτης σίγουρα, ε; Κάποιος που δεν κοτάς να βγεις και να πεις στο σόι σου: «Νάτος, ετούτος είναι που αγαπώ, και θέλω να τον πάρω». Αυτό είναι, ε; Αυτό είναι! Αποκρίσου, το λοιπόν, άμυαλη!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *διατηρώντας ένα αδιόρατο χαμόγελο.*

Ναι, βάγια.

ΒΑΓΙΑ

Και λέει ναι! Ωχ, δυστυχία μου! Που εγώ την κράτησα από μωρό, που έδωσα το λόγο μου στην καημένη τη μάνα της πως θα την ανάθρεφα τίμια, και να τώρα! Μα ετούτο εδώ δε θα περάσει έτσι, κυρά μου. Εγώ είμαι η νένα σου κι εσύ με περνάς για κανένα γέρικο ζωντόβολο! Πάει καλά, αλλά ο θειος σου, ο θειος σου ο Κρέοντας θα το μάθει, αυτό σ' το υπογράψω!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, βάγια, ο θειος μου ο Κρέων θα το μάθει. Άσε με τώρα, να χαρείς.

ΒΑΓΙΑ

Και θα δεις τι θα πει σαν μάθει ότι σηκώνεσαι τις νύχτες. Κι ο Αίμονας; Ο αρρεβωνιάρης σου; Γιατί μού 'ναι και λογοδοσμένη! Είναι λογοδοσμένη, και στις τέσσερις τα χαράματα το σκάει απ' το κρεβάτι και τριγυρίζει μ' άλλαλα! Κι έπειτα σου κρένει να την αφήσεις και σου ζητά να μη μιλήσεις... Αλλά ξέρεις τι θα 'πρεπε να κάμω; Να σου τις βρέξω όπως όταν ήσουνε νιάνιαρο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Νένα μου, δε θα 'πρεπε να μου φωνάζεις. Δε θα 'πρεπε να 'σαι τόσο κακιωμένη ετούτο το πρωί.

ΒΑΓΙΑ

Να μη φωνάζω! Δεν πρέπει να φωνάξω να μη μ' ακούσει ο κόσμος! Εγώ που είχα υποσχεθεί στη μάνα σου... Τι θα μου 'λεγε αν ήταν εδώ; «Γριά ξεκούτω, ναι, γριά ξεκούτω, που δεν κατάφερες να φυλάξεις καθαρή τη μικρούλα μου. Αχ, πάντα να φωνάζεις, να παριστάνεις το μαντρόσκυλο, να τα τυλίγεις με τα μάλλινα μη λάχει και κρυώσουν, να τους φέρνεις και του πουλιού το γάλα για να θεριέψουν... Αλλά στις τέσσερις τα χαράματα κοιμάσαι, γριά ξεκούτω, κοιμάσαι, εσύ που δεν μπορείς να σφαλίσεις μάτι, και τις αφήνεις να την κοπανήσουν, ποντικομαμή, κι όταν κοιτάζεις το κρεβάτι τους είναι ξυλιασμένο!» Να τι θα μου ψάλει η μάνα σου, εκεί ψηλά, σαν θ' ανεβώ, κι εγώ θα ντρέπομαι τόσο, που καλύτερα ν' ανοίξει η γης να με καταπιεί, αν και θα μ' έχει ήδη καταπιεί μια φορά, και δε θα μπορώ παρά να σκύψω την κεφαλή και να της απηλογηθώ: «Ναι, κυρά Ιοκάστη μου, έτσι είναι!».

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, βάγια μου. Μη μου κλαις άλλο. Θα μπορέσεις να κοιτάξεις τη μαμά καταπρόσωπο, σαν θα πας να τη βρεις. Κι εκείνη θα σου πει: «Καλημέρα, νένα, σ' ευχαριστώ για τη μικρή Αντιγόνη. Μου την εφρόντισες μια χαρά»... Εκείνη γνωρίζει για ποιο λόγο βγήκα τούτο το πρωί.

ΒΑΓΙΑ

Δεν έχεις αγαπητικό;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όχι, νένα.

ΒΑΓΙΑ

Μα τότε χωρατεύεις μαζί μου; Εμ, βλέπεις, είμαι πολύ γριά. Εσύ ήσουνα το αγαπημένο μου, παρά τον παλιοχαρακτήρα σου. Η αδερφή σου ήτανε πιο καλοσυνάτη, μα εγώ θαρρούσα πως εσύ πιότερο με πονούσες. Μ' αν με πονούσες θα μου 'χες πει την αλήθεια. Γιατί, καλέ, το στρώμα σου ήτανε κρύο σαν ήρθα να σε σκεπάσω;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μην κλαις άλλο, σε παρακαλώ, νένα μου. *(Την αγκαλιάζει.)* Έλα, παλιό καλό μου κοκκινόμηλο. Θυμάσαι που σε έτριβα για να γυαλίζεις; Γέρικό μου ζαρωμένο κοκκινόμηλο. Μην αφήνεις να κυλούν τα δάκρυα στις μικρές ζαρωματιές σου, για τέτοιες σαχλαμάρες — για το τίποτα. Είμαι καθαρή, δεν έχω άλλον αγαπητικό από τον Αίμονα, τον αρραβωνιαστικό μου, σου τ' ορκίζομαι. Και μάλιστα μπορώ να σου ορκιστώ, αν θέλεις, πως ούτε ποτέ πρόκειται να έχω άλλον αγαπητικό... Κράτα τα δάκρυά σου, κράτα τα δάκρυά σου... Ίσως να τα χρειαστείς ακόμα, νένα μου. Όταν κλαις μ' αυτόν τον τρόπο ξαναγίνομαι μικρούλα... Και δεν πρέπει να 'μαι μικρή ετούτο το πρωί.

Εισέρχεται η Ισμήνη.

ΙΣΜΗΝΗ

Σηκώθηκες κιόλας; Έρχομαι από την κάμαρή σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, έχω κιόλας σηκωθεί.

ΒΑΓΙΑ

Κι οι δυο σας το λοιπόν!... Κι οι δυο σας τρελλαθήκατε και μου σηκώνεστε πριν από τις δούλες; Το θαρρείτε ωραίο να 'στε στο πόδι απ' το πουρνό, κι ότι είναι πρέπο αυτό γι' αρχοντοπούλες; Και να 'σαστε τουλάχιστο ντυμένες... Να δείτε που θα μου την αρπάξετε την πούντα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Άσε μας, βάρια. Δεν κάνει κρύο, να 'σαι σίγουρη· έχει ήδη καλοκαιριάσει. Σύρε να μας φτιάξεις ένα ζεστό. *(Κάθησε, σαν ξάφνου ν' απόστασε.)* Θα 'θελα κάτι ζεστό, να σε χαρώ, νένα μου. Θα μου 'κανε καλό.

ΒΑΓΙΑ

Περδικούλα μου! Γυρίζει το κεφάλι της να σβήσει, κι εγώ η ασυλλόγιστη στέκομαι αντί να της φέρω κατιτίς να ζεσταθεί.

Φεύγει γρήγορα.

ΙΣΜΗΝΗ

Φαίνεσαι άρρωστη...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν είναι τίποτα. Μια κούραση... *(Χαμογελά.)* Είναι γιατί σηκώθηκα μπονώρα.

ΙΣΜΗΝΗ

Ούτε κι εγώ κοιμήθηκα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όμως πρέπει να κοιμάσαι. Αύριο θα 'σαι λιγότερο όμορφη.

ΙΣΜΗΝΗ

Μη με κοροϊδεύεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δε σε κοροϊδεύω. Το ότι είσαι όμορφη με ησυχάζει ετούτο το πρωί. Όταν ήμαστε μικρές..., θυμάσαι; Πόσο ανεκδιήγητη ήμουνα... Σε πασάλειβα με χώματα, σου έχωνα σκουλήκια στον κόρφο σου. Και μια φορά σε είχα δέσει σ' ένα δέντρο και σου 'κοψα τις πλεξούδες, τις όμορφες πλεξούδες σου... *(Χαϊδεύει τα μαλλιά της Ισμήνης.)* Θα πρέπει να 'ναι εύκολο να μη σκέφτεσαι ανοησίες με τόσες όμορφες πλεξούδες, απαλές και καλοβαλμένες τριγύρω στο κεφάλι!

ΙΣΜΗΝΗ, *ξαφνικά.*

Γιατί μιλάς για άλλα πράγματα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *γλυκά, χωρίς να πάψει να της χαϊδεύει τα μαλλιά.*

Δεν μιλώ για άλλα πράγματα...

ΙΣΜΗΝΗ

Ξέρεις, το σκέφτηκα καλά, Αντιγόνη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι;

ΙΣΜΗΝΗ

Το σκέφτηκα καλά, ολόκληρη τη νύχτα. Είσαι τρελλή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι.

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν το μπορούμε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *έπειτα από σιωπή, χαμηλόφωνα.*

Γιατί;

ΙΣΜΗΝΗ

Θα μας σκότωνα...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ναι, βέβαια. Καθένας έχει το ρόλο του. Εκείνος πρέπει να μας θανατώσει, κι εμείς..., εμείς πρέπει να πάμε να κηδέψουμε τον αδερφό μας. Αυτό είναι το μοιράδι του καθενός. Τι θες να γίνει γι' αυτό;

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν θέλω να πεθάνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *απαλά.*

Κι εγώ θα το 'θελα να μην πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Άκουσε, το σκέφτηκα καλά, ολόκληρη τη νύχτα. Είμαι η μεγαλύτερη. Σκέφτομαι περισσότερο από σένα. Εσύ θέλεις να γίνεται αμέσως αυτό που θα σου σφηνωθεί μες στο μυαλό, και τόσο το χειρότερο αν είναι και ανόητο. Εγώ είμαι πιο συνετή. Το σκέφτομαι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Είναι φορές όπου δεν πρέπει να σκέφτεται κανείς πολύ.

ΙΣΜΗΝΗ

Ναι, Αντιγόνη. Πρώτα-πρώτα είναι φρικτό, βεβαίως, και συμπονώ κι εγώ επίσης τον αδελφό μου, αλλά κατανώ λιγάκι και το θείο μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν θέλω να κατανοήσω λιγάκι.

ΙΣΜΗΝΗ

Είναι ο βασιλιάς, πρέπει να δίνει το παράδειγμα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν είμαι ο βασιλιάς. Δε χρειάζεται να δίνω το παράδειγμα εγώ... «Αυτό που της καρφώθηκε στο μυαλό...», «η μικρή Αντιγόνη, το ζωντόβολο, η ξεροκέφαλη, η κακίστρω...», κι έπειτα τη χώνουμε σε μια γωνιά ή σε μια τρύπα. Κι αυτό είναι που της αξίζει. Δεν είχε παρά να μην υπακούσει!

ΙΣΜΗΝΗ

Έλα τώρα!... Έλα!... Σούφρωσες τα φρύδια, σύλωσες το βλέμμα μπροστά και νά σε που ορμάς χωρίς ν' ακούς κανέναν. Άκου με. Έχω δίκιο πιο συχνά από σένα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν θέλω να έχω δίκιο.

ΙΣΜΗΝΗ

Προσπάθησε τουλάχιστο να καταλάβεις!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να καταλάβω... Δεν έχετε άλλη λέξη στο στόμα, όλοι σας, από τότε που ήμουν μικρή. Έπρεπε να καταλάβω ότι δεν πρέπει ν' αγγίζουμε το νερό, το όμορφο, φευγαλέο και κρύο νερό, γιατί μουσκέυεται το πάτωμα, ότι δεν πιάνουμε το χώμα γιατί λερώνονται τα φορέματα. Έπρεπε να καταλάβω ότι δεν τρώμε με τη μία το φαγητό, ότι δεν δίνουμε ό,τι κι αν έχουμε στην τσέπη στον περαστικό ζητιάνο, ότι δεν πρέπει να τρέχουμε, να τρέχουμε με τον άνεμο μέχρι να σωριαστούμε καταγής ή να πίνουμε όταν ζεσταινόμαστε ή να λουζόμαστε πολύ νωρίς ή πολύ αργά, και πάντως όχι αμέσως μόλις το θελήσουμε! Να καταλάβω... Πάντα να καταλαβαίνω... Ε, δεν θέλω να καταλάβω. Θα καταλάβω όταν θα είμαι γριά. *(Συμπληρώνει απαλά.)* Αν γίνω ποτέ γριά. Αλλά όχι τώρα.

ΙΣΜΗΝΗ

Είναι πιο δυνατός από εμάς, Αντιγόνη. Είναι ο βασιλιάς. Και όλοι στην πόλη σκέφτονται όπως αυτός. Είναι χιλιάδες και χιλιάδες που μας περιτριγυρίζουν, μυρμηγκίζοντας στους δρόμους των Θηβών.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δε σε ακούω.

ΙΣΜΗΝΗ

Θα μας γιουχάρουν. Θα μας αρπάξουν με τα χίλια τους μπράτσα, τα χίλια τους πρόσωπα και το μόνο τους βλέμμα. Θα μας φτύσουν στο πρόσωπο. Και θα πρέπει να προχωρήσουμε μέσα από τη θάλασσα του μίσους τους πάνω σε κάρο, μέσα από τη μυρουδιά τους και τα γέλια τους, ως το μαρτύριο. Κι εκεί θα βρίσκονται οι φρουροί με τα ηλίθια κεφάλια τους, αναψοκοκκινισμένοι μέσα στα σφιχτά κολλάρα, με τα χοντρά τους χέρια πλυμένα, το βοϊδίσιο βλέμμα — θα νιώσουμε πως μπορούμε ακόμη να φωνάξουμε, να τους κάνουμε να καταλάβουν, κι αυτοί θα δουλεύουν όπως οι χαμάληδες, εκτελώντας σχολαστικά ό,τι τους έχουν πει, δίχως να γνοιάζουν αν είναι για καλό ή για κακό... Και ο πόνος; Θα πρέπει να υποφέρουμε, να νιώσουμε τον πόνο να ανεβαίνει, να φτάνει σε σημείο που πλέον δεν μπορείς να τον αντέξεις, σε σημείο που θα 'πρεπε πια να πάψει, κι όμως, αυτός θα συνεχίζει και θ' ανεβαίνει κι άλλο, σαν διαπεραστική κραυγή... Αχ! δεν το μπορώ, δεν το μπορώ...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πόσο καλά τα έχεις σκεφτεί!

ΙΣΜΗΝΗ

Ολάκερη τη νύχτα. Εσύ όχι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μα ναι, βέβαια.

ΙΣΜΗΝΗ

Ξέρεις, εγώ δεν είμαι τόσο θαρραλέα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *απαλά.*

Ούτε κι εγώ. Μα τι σημασία έχει;

Μεσολαβεί σιωπή, ξαφνικά η Ισμήνη ρωτά.

ΙΣΜΗΝΗ

Δεν έχεις λοιπόν εσύ θέληση να ζήσεις;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *ψιθυρίζει.*

Αν έχω θέληση να ζήσω... (Ακόμη απαλότερα αν είναι δυνατό.) Ποια σηκωνόταν πρώτη το πρωί, μόνο και μόνο για να νιώσει το πρωινό αγιάζι στο γυμνό της δέρμα; Ποια πλάγιαζε στερνότερη, και μόνον όταν λύγιζε πλέον από την κούραση, προκειμένου να ζήσει λίγο παραπάνω τη νύχτα; Ποια έκλαιγε, από τοσοδούλα ήδη, στη σκέψη ότι υπήρχαν τόσα ζωάκια,

τόσα χλωρά βλαστάρια στον αγρό κι ότι δεν ήταν μπορετό να τα μαζέψει όλα;

ΙΣΜΗΝΗ, *μ' ένα απότομο σκίρτημα προς εκείνη.*

Αδελφούλα μου...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *ανορθώνεται και φωνάζει.*

Αχ, όχι! Παράτα με! Μη με χαϊδολογάς! Ας μη βαλθούμε τώρα να κλαψουρίζουμε αντάμα. Το σκέφτηκες καλά, είπες; Νομίζεις ότι το να κραυγάζει ολάκερη η πόλη εναντίον σου, ο πόνος και ο φόβος του θανάτου, νομίζεις ότι αυτά είναι αρκετά;

ΙΣΜΗΝΗ, *κατεβάζοντας το κεφάλι.*

Ναι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τότε αρκέσου στις προφάσεις αυτές.

ΙΣΜΗΝΗ, *ορμά κατεπάνω της.*

Αντιγόνη! Σε ικετεύω! Στους άντρες αρμόζει να πιστεύουν σε ιδέες και να πεθαίνουν γι' αυτές. Εσύ είσαι κοπέλα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *με σφιγμένα δόντια.*

Ναι, κοπέλα. Αρκετά θρήνησα με το να 'μαι κοπέλα!

ΙΣΜΗΝΗ

Η ευτυχία σου βρίσκεται εκεί μπροστά σου και δεν έχεις παρά να την αδράξεις. Είσαι αρραβωνιασμένη, είσαι νέα, είσαι όμορφη...

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *υπόκωφα.*

Όχι, δεν είμαι όμορφη.

ΙΣΜΗΝΗ

Όχι όμορφη όπως εμείς, αλλά αλλιώς. Ξέρεις καλά ότι σε σένα στρέφονται τα μικρά χαμίνια του δρόμου· εσένα παρατηρούν τα μικρά κορίτσια να περνάς, σιωπώντας απότομα, και δε σ' εγκαταλείπουν με το βλέμμα ώσπου να στρίψεις στη γωνιά.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *μ' ένα μικρό, αδιόρατο χαμόγελο.*

Τα χαμίνια, τα μικρά κορίτσια...

ΙΣΜΗΝΗ, *έπειτα από λίγο.*

Κι ο Αίμονας, Αντιγόνη;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *ακλόνητη.*

Θα μιλήσω σύντομα στον Αίμονα: ο Αίμων θα είναι σύντομα τελειωμένη υπόθεση.

ΙΣΜΗΝΗ

Είσαι τρελλή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *χαμογελά.*

Πάντα μου έλεγες ότι ήμουν τρελλή, για όλα, από πάντοτε. Σύρε να ξαναπλαγιάσεις, Ισμήνη... Ξημερώνει πια, όπως βλέπεις, και, όπως και να 'χει, δε θα μπορέσω να κάνω τίποτε. Ο νεκρός μου αδελφός περιστοιχίζεται τώρα από φρουρά, ακριβώς όπως θα γινόταν αν τα κατάφερνε να γίνει βασιλιάς. Σύρε να πλαγιάσεις. Είσαι κατάχλωμη από την κούραση.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι εσύ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν έχω όρεξη να κοιμηθώ... Μα σου υπόσχομαι πως δε θα το κουνήσω από δω πριν να ξυπνήσεις. Η βάγια θα μου φέρει φαγητό. Σύρε να κοιμηθείς λιγάκι. Μόνον ο ήλιος σηκώνεται τέτοιαν ώρα και τα μάτια σου κλείνουν από τη νύστα. Σύρε...

ΙΣΜΗΝΗ

Θα σε πείσω, έτσι δεν είναι; Θα σε πείσω; Θα μ' αφήσεις να σου μιλήσω κι άλλο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, *λίγο βαριεστημένη.*

Θα σ' αφήσω να μου μιλήσεις, ναι. Όλους σας θα σας αφήσω να μου μιλήσετε. Τράβα να κοιμηθείς τώρα, σε παρακαλώ. Αύριο θα 'σαι λιγότερο όμορφη. *(Την παρακολουθεί καθώς φεύγει μ' ένα μικρό θλιμμένο χαμόγελο, έπειτα ξάφνου σωριάζεται αποκαμωμένη σε μια καρέκλα.)* Καημένη Ισμήνη!...